

Oceny działalności parlamentu, prezydenta, NBP i KNF

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W styczniu, jak co miesiąc, poprosiliśmy badanych o ocenę działalności parlamentu i prezydenta, a ponadto również instytucji finansowych – Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego¹.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W styczniu obserwujemy kolejne niewielkie pogorszenie notowań parlamentu. Pozytywnie o funkcjonowaniu izby niższej wypowiada się obecnie ponad jedna czwarta Polaków (29%, od grudnia spadek o 2 punkty procentowe), a negatywnie – więcej niż połowa (55%, wzrost o 2 punkty). Zadowolenie z pracy senatorów wyraża blisko co trzeci badany (30%, spadek o 2 punkty), natomiast źle ocenia ją niemal co drugi (47%, wzrost o 2 punkty).

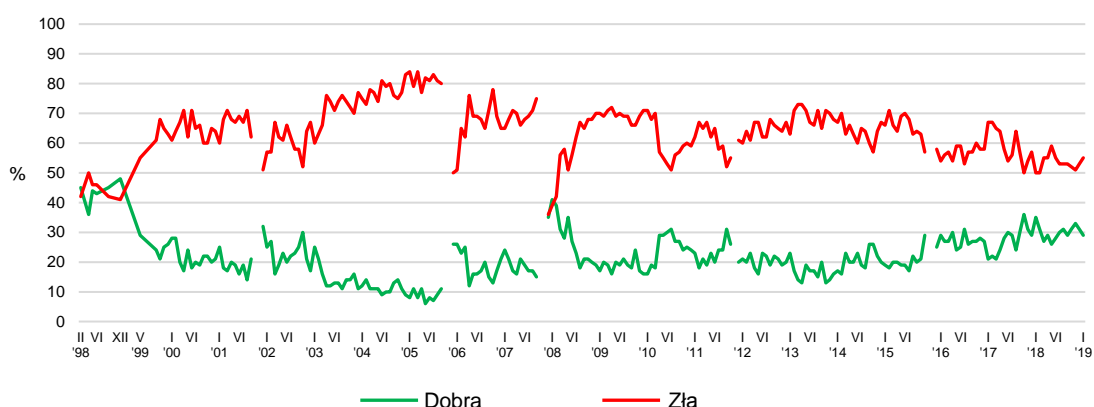
TABELA 1

Oceny działalności		Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XII '18 – I '19
		2017		2018												2019	
		XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	
w procentach																	
Sejmu	dobra	31	29	35	31	27	29	26	28	30	31	29	31	33	31	29	-2
	zła	54	57	50	50	55	55	59	55	53	53	53	52	51	53	55	+2
	Trudno powiedzieć	15	14	15	19	18	16	15	17	17	16	18	17	16	16	16	0
Senatu	dobra	29	29	34	30	28	29	29	28	31	31	29	31	34	32	30	-2
	zła	45	47	43	46	45	47	47	46	45	46	46	44	42	45	47	+2
	Trudno powiedzieć	26	24	23	24	27	24	24	26	24	23	25	25	24	23	23	0

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (344) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 10–17 stycznia 2019 roku na liczącej 986 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

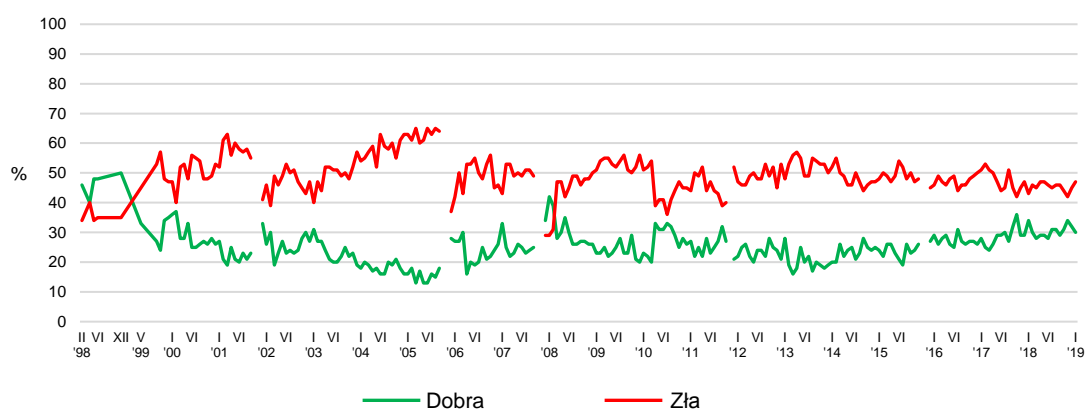
CBOS

RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

Odbiór działalności izby niższej parlamentu jest w znacznej mierze zdeterminowany przez polityczne usytuowanie respondentów i powiązaną z nim – ich religijność. Zadowoleniu z pracy posłów sprzyja przede wszystkim poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem) i prawicowe poglądy polityczne. Pozytywne opinie częściej niż inni wyrażają także badani zaangażowani w praktyki religijne (uczestniczący w nich przynajmniej raz w tygodniu), uzyskujący niskie dochody *per capita* (poniżej 1300 zł) oraz respondenci najslabiej wykształceni. Natomiast głosy krytyki zdecydowanie przeważają nad aprobatą wśród potencjalnych wyborców Platformy Obywatelskiej, Polskiego Stronnictwa Ludowego, a także w grupie osób zamierzających głosować w wyborach parlamentarnych, ale niezdecydowanych, na kogo, a poza tym wśród identyfikujących się z lewicą i nieuczestniczących w praktykach religijnych (w mniejszym stopniu również wśród uczestniczących w nich sporadycznie – kilka razy w roku). Niezadowoleniem z działalności Sejmu wyróżniają się jeszcze mieszkańcy największych miast, ankietowani mający wyższe wykształcenie i uzyskujący najwyższe dochody *per capita* (2500 zł i więcej).

TABELA 2

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	59	25	16
Kukiz '15	19	64	17
Polskie Stronnictwo Ludowe	14	73	13
Platforma Obywatelska	12	81	7
Niezdecydowani, na kogo głosować	10	71	19
Niezamierzający głosować	21	52	27

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

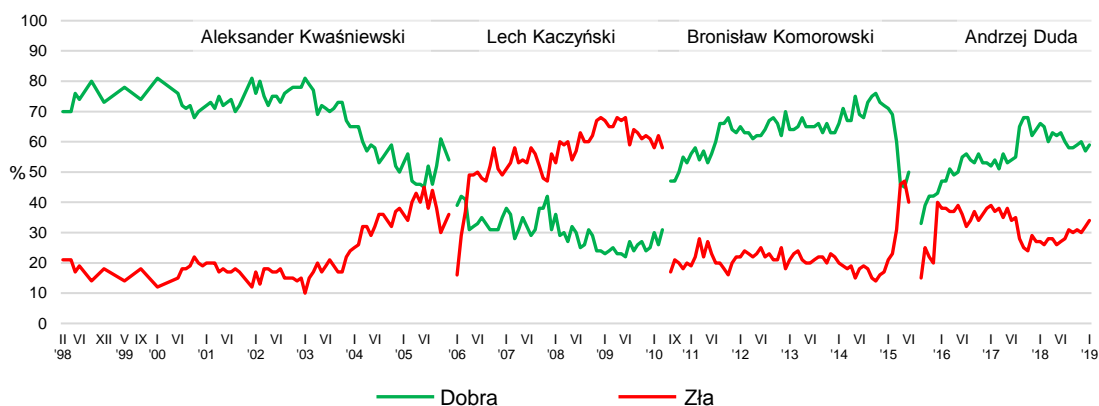
Z uznaniem o prezydenturze Andrzeja Dudy wypowiada się obecnie blisko sześciu na dziesięciu badanych (59%, od grudnia wzrost o 2 punkty procentowe), a ponad jedna trzecia jest z niej niezadowolona (34%, wzrost o 2 punkty). Od ubiegłego miesiąca w takim samym stopniu przybyło ocen pozytywnych, jak i negatywnych, nie można zatem mówić ani o poprawie, ani o pogorszeniu notowań głowy państwa. Natomiast więcej osób niż wcześniej ma wyrobioną opinię o działalności prezydenta.

TABELA 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XII '18 – I '19
	2017		2018												2019	
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	
	w procentach															
Dobra	62	64	66	65	60	63	62	63	60	58	58	59	60	57	59	+2
Zła	29	27	27	26	28	28	26	27	28	31	30	31	30	32	34	+2
Trudno powiedzieć	9	9	7	9	12	9	12	10	12	11	12	10	10	11	7	-4

CBOS

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Oceny prezydentury Andrzeja Dudy, podobnie jak opinie o Sejmie, zależą w znacznym stopniu od politycznych cech badanych. Zadowolenie z niej jest niemal powszechne wśród zwolenników PiS, a także bardzo częste wśród osób o poglądach prawicowych, ankietowanych mających wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne, uzyskujących niskie dochody *per capita*, mieszkańców wsi i osób uczestniczących w praktykach religijnych przynajmniej 1–2 razy w miesiącu oraz wśród najmłodszych respondentów. Natomiast relatywnie wielu niezadowolonych z obecnej prezydentury jest wśród sympatyków PO i PSL, jak również badanych niezdecydowanych, na kogo głosować, osób identyfikujących się z lewicą, nieuczestniczących w praktykach religijnych (a także, choć w mniejszym stopniu, wśród uczestniczących w nich sporadycznie), a poza tym wśród mieszkańców dużych miast, najlepiej wykształconych i uzyskujących najwyższe dochody *per capita*.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	95	2	3
Kukiz'15	70	21	9
Polskie Stronnictwo Ludowe	46	50	4
Platforma Obywatelska	21	72	6
Niezdecydowani, na kogo głosować	38	51	11
Niezamierzający głosować	51	28	21

Postrzeżenie obecnej prezydentury jest w dużej mierze zdeterminowane przez preferencje z II tury wyborów głowy państwa. Głosujący wówczas na Andrzeja Dudę w ogromnej większości pozytywnie wypowiadają się o jego prezydenturze, natomiast w ówczesnym elektoracie Bronisława Komorowskiego dominują oceny negatywne.

TABELA 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobrze	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	86	10	4
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	17	79	5
Niegłosujący	57	30	13

OCENY DZIAŁALNOŚCI NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

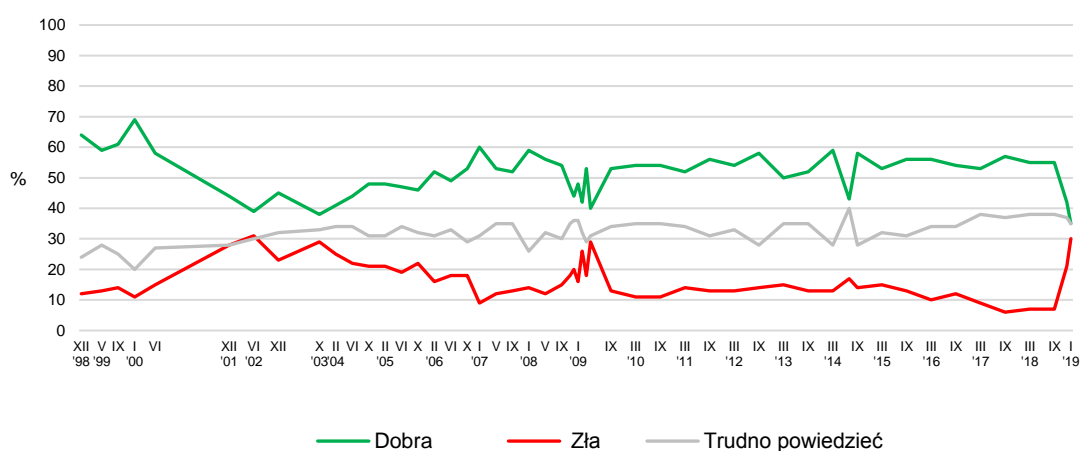
W styczniu rejestrujemy kolejne po grudniowym pogorszenie notowań Narodowego Banku Polskiego. Obecnie ponad jedna trzecia badanych (35%, od grudnia spadek o 7 punktów procentowych) pozytywnie odnosi się do działalności tej instytucji, a niespełna jedna trzecia (30%, wzrost o 9 punktów) ją krytykuje.

TABELA 6

Oceny działalności Narodowego Banku Polskiego	Wskazania respondentów według terminów badań																	Zmiany XII '18 - I '19	
	2011	2012		2013		2014			2015		2016		2017		2018				2019
	IX	III	IX	III	IX	III	VII	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX	XII		I
	w procentach																		
Dobra	56	54	58	50	52	59	43	58	53	56	56	54	53	57	55	55	42	35	-7
Zła	13	13	14	15	13	13	17	14	15	13	10	12	9	6	7	7	21	30	+9
Trudno powiedzieć	31	33	28	35	35	28	40	28	32	31	34	34	38	37	38	38	37	35	-2

CBOS

RYS. 4. Oceny działalności Narodowego Banku Polskiego

Pozytywnemu odbiorowi działalności NBP sprzyja przede wszystkim poparcie dla PiS, prawicowe poglądy polityczne, a poza tym młody wiek respondentów (18–24 lata), natomiast negatywnemu – sympatyzowanie z PO lub PSL, lewicowa orientacja światopoglądowa, nieuczestniczenie w praktykach religijnych oraz wysokie dochody *per capita* i zamieszkiwanie w dużych miastach.

TABELA 7

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności NBP		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	52	14	34
Kukiz'15	40	32	28
Polskie Stronnictwo Ludowe	28	45	27
Platforma Obywatelska	23	44	33
Niezdecydowani, na kogo głosować	17	35	48
Niezamierzający głosować	30	25	45

OCENY DZIAŁALNOŚCI KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Notowania Komisji Nadzoru Finansowego, po znacznym pogorszeniu w ubiegłym miesiącu, w styczniu poprawiły się, choć nadal przeważają krytyczne opinie na temat funkcjonowania tej instytucji. Obecnie pozytywnie działalność KNF ocenia co czwarty badany (25%, od grudnia wzrost o 6 punktów procentowych), a źle – co trzeci (33%, spadek o 8 punktów).

TABELA 8

Oceny działalności Komisji Nadzoru Finansowego	IX 2012	IV 2016	XII 2018	I 2019	Zmiany XII '18 – I '19
	w procentach				
Dobra	24	26	19	25	+6
Zła	21	19	41	33	-8
Trudno powiedzieć	55	55	39	42	+3

Podobnie jak w przypadku ocen NBP, pozytywnymi opiniami o funkcjonowaniu KNF wyróżniają się potencjalni wyborcy PiS (jak również wyborcy ruchu Kukiz'15, choć w mniejszym stopniu), ankietowani identyfikujący się z prawicą i młodszy badani, z kolei głosami krytyki – zwolennicy PSL i PO, respondenci o poglądach lewicowych (a także centrowych – w mniejszym stopniu), uzyskujący najwyższe dochody *per capita*, niereligijni oraz osoby mające od 45 do 54 lat.

TABELA 9

Potencjalne elektoraty w wyborach parlamentarnych	Oceny działalności KNF		
	dobrze	źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	38	17	45
Kukiz'15	37	27	36
Polskie Stronnictwo Ludowe	18	56	26
Platforma Obywatelska	17	50	33
Niezdecydowani, na kogo głosować	12	31	57
Niezamierzający głosować	20	27	53

Przez ostatni miesiąc pogorszyły się minimalnie oceny pracy Sejmu i Senatu. Więcej osób niż przed miesiącem ma sprecyzowaną opinią o działalności głowy państwa, co przełożyło się na równomierny wzrost pozytywnych i negatywnych ocen prezydentury Andrzeja Dudy. Obecnie obserwujemy kolejne po grudniowym pogorszenie notowań Narodowego Banku Polskiego. O ile w grudniu mogło mieć ono związek – zdaniem autora – z tzw. aferą KNF, o tyle w styczniu główną rolę odegrały prawdopodobnie informacje o wysokości zarobków niektórych pracowników NBP. Z kolei działalność Komisji Nadzoru Finansowego jest teraz oceniana lepiej niż przed miesiącem, nadal jednak częściej źle niż dobrze.

Opracował

Michał Feliksiak